

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 9 maja 2024 r.

Poz. 2491

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.95.2024.AJ WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 9 maja 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609),

stwierdzam nieważność

§ 1 pkt 2 uchwały w zakresie słów: „organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę” oraz § 3 uchwały w zakresie słów: „pkt 1” uchwały nr XLII/257/24 Rady Gminy Miastkowo z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych.

UZASADNIENIE

W dniu 28 marca 2024 r. Rada Gminy Miastkowo podjęła uchwałę nr XLII/257/24 w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych, która wpłynęła do organu nadzoru w dniu 9 kwietnia 2024 i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym w dniu 23 kwietnia 2024 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Podstawę wszczęcia postępowania nadzorczego stanowi naruszenie art. 15 ust. 2 w zw. z art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 233), zwanej dalej „ustawą”.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. Z kolei art. 15 ust. 1a ustawy stanowi, że ekwiwalent pieniężny otrzymują również kandydat na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy, oraz strażak ratownik OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy - stosownie do posiadanych przez gminę środków finansowych.

Organ stanowiący gminy na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy jest zobowiązany do określenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego.

Ustawodawca, w art. 15 ust. 2 ustawy, upoważnił Radę do określenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego i jednocześnie uregulował sposób naliczania ekwiwalentu pieniężnego, postanawiając: „Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia.”

Z brzmienia art. 15 ust. 2 ustawy wyraźnie wynika, że omawiany ekwiwalent pieniężny ma być naliczany za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej niezależnie od rodzaju wykonywanych czynności. Natomiast Rada w § 3 uchwały dokonała nieuprawnionej modyfikacji przepisu ustawowego postanawiając, że ekwiwalent za uczestnictwo w działaniach, o których mowa w § 1 pkt 1 (udział w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej) i § 2 (zadanie inne niż wymienione w art. 15 ustawy) nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu jednostki ochotniczej straży pożarnej. Tym samym rada postanowiła, że ekwiwalent przysługujący za udział w szkoleniu lub ćwiczeniu (§ 1 pkt 2 uchwały) nie będzie naliczany w powyższy sposób. Takie działanie rady stanowi nieprawidłowe wykonanie upoważnienia ustawowego. Rada Gminy nie powinna różnicować sposobu naliczania ekwiwalentu w zależności od rodzaju wykonywanych czynności, ponieważ nie ma ku temu podstaw w upoważnieniu ustawowym. Nie ulega wątpliwości, że zarówno szkolenia jak i ćwiczenia mogą odbywać się poza terenem jednostki ochotniczej straży pożarnej. Tego rodzaju regulacja prowadzi do niesłusznego zaniżenia świadczenia przysługującego strażakom ratownikom OSP odbywającym szkolenie lub ćwiczenie poza obszarem jednostki ochotniczej straży pożarnej. Wobec powyższego, w ocenie organu nadzoru, wskazana wyżej regulacja uchwały stanowi modyfikację treści przepisu zawartego w akcie nadrzędnym, co z kolei powoduje istotne naruszenie prawa.

Rada Gminy Miastkowo w § 1 pkt 2 uchwały ustaliła wysokość ekwiwalentu przysługującego za każdą rozpoczętą godzinę udziału w szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym. Dodatkowo wskazała, że powyższe dotyczy jedynie szkoleń i ćwiczeń organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę. Organ nadzoru zwraca uwagę, że w art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, w przeciwieństwie do poprzednio obowiązującego art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 869), nie wskazano wyłącznie Państwowej Straży Pożarnej czy gminy jako organizatora szkoleń pożarniczych, za udział w których należy się ekwiwalent w ustalonej w uchwale wysokości. Przepis ten dotyczy ogólnie uczestnictwa w szkoleniu i ćwiczeniu. Podkreślenia wymaga również, że ustawodawca, określając zadania ochotniczych straży pożarnych, w art. 3 pkt 6 ustawy wskazał udział w szkoleniach, ćwiczeniach i zawodach sportowo-pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, gminę lub inne uprawnione podmioty. Rada, zawężając krąg organizatorów szkoleń i ćwiczeń pożarniczych, za udział w których przysługuje ekwiwalent, dokonała nieuprawnionej modyfikacji zapisów ustawowych.

Mając powyższe na uwadze, wyeliminowanie z obrotu prawnego § 1 pkt 2 uchwały w zakresie słów: „organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę” oraz § 3 uchwały w zakresie słów: „pkt 1” uchwały nr XLII/257/24 Rady Gminy Miastkowo z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych jest w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Agnieszka Krystoń